

Fôia acest'a ese in tôta joi-a, — dar
pronomeratiunile se primescu in tôte dîilele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tîeri: pe anu
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tôte siodiunile si bani de prenumeratiune
sunt de a tramite la Redactiune:
Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Pasagiulu romanu in Bucuresci.

Juni onesti, plini de sfiela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in Capitala,
In Pasagiu ve asiediati.
Aci e, precum dîcu unii,
Mittitelulu Bucuresci:
Carturarii si nebunii
In Pasagiu i intelnesci!
Ingraditu ca o cetate,
Elu ascunde 'n sinulu seu
Totu ce e 'n societate
Mai ciapcânu, mai natareu;
Cartofori aci s'aduna
C'o multîme de misiei,
A caroru démna cununa
O facu doi zarafi ovrei.
Comitete medicale
Unde fierbu, ca in cazanu,
Sciintiele radicale
D'a duce bôl'a unu anu;
De acilea se pornesce
Catra némulu doctorescu,
Si apoi o respandesco
Mestesiugulu spitierescu.
Ômeni fara meseria,
Ce traiescu ca unu avutu:
De unde? Domnulu i scie...
Si paragrafulu sciutu!
Usurari ce te 'mprumuta:
Unu crescinu si unu Ovroi,
Ce ti ceru suta la suta
Si-ti raspunde: *déca vrei!*
Prima-done *absolute*
Din teatrulu romanescu,
Si urite si placute,
Ce mereu se gâlcevescu.
Comedia, farsa, drama,

Jôca totu ceea ce vrei;
Er amanti, fara de téma,
Au d'odata doi séu trei.
Gazetari plini de sciintia,
Ce tamâe pe cei mari,
Carii n'au nioi o credintia
Si facu tigrii din magari!
Liberali cu nume mare,
Ce treceau republicani:
Eri se 'nchinau la cutare,
Adi la altulu... pentru bani!
Fanforoni fara rusine:
Candu l'e frigu tremura 'n fracu
Candu e caldu, candu este bine,
Dôue haine vedi ca 'mbracu,
Si galanti scosi din cutia,
Fara banu in posunaru;
Hainele pe datorîa,
Er de plata n'au habaru!
O multîme de sirene,
Ce te-atragu in latiulu loru,
Pana ce te smulgu de pene
Si in urma apoi sboru.
Vr'o trei, patru fetisióre,
Ce marsiande se numescu;
Diu'a nu se vedu de sóro,
Nóptea pe draculu gonescu.
Casa 'nchise cu perdele,
Ce ascundu la trecatori
Nisce mese mititele,
Unde stau adesea-ori
Câti-va ômeni, fara minte,
Si averea-si cheltuescu:
Unde fiii pe parinte
Intr'o nópte-lu-saracescu.
Amplioati, care nu scie
Unu condeiu a mânui;

Amplioiatu numai sê fia,
Léfa numai a primi!
Unulu serie pasaresce,
Vrêndu se fia radicalu;
Altulu ér se poreclesce
Poporanu, Nationalu...
Tutungfi dintre raele,
Cei de 'ntâi in Bucuresci....
Ceri tutunuri de boccele,
Si-ti dau tutunu de Gaesci!
Birturi éra insemnate,
Si grecesci si frantiosesci.
Unde tôte sunt stricate,
Si dai bani de te spetesci
Cofetari cu consciintia,
Carii sunt si camatari
Chiliperi cu cunoscintia...
Câte capete sunt mari!
Fotografi, care te scôte
Cu tre i ochi si unu picioru;
Magasii ce vêndu de tôte...
Cu unu pretiu spaimêntatoriu!
Unu tunolu, cu vinu si bere,
Unde beau neincetatu,
Se imbêta in tacere,
Se cêrta, apoi se 'batu!
Actori din teatrulu mare,
Ne platiti pe patru luni,
Cu sperantia la schimbâro
Si la ômenii cei huni.
Orgi multîme discordate,
Plesnitori ce te asurdiescu,
Serenage minunate
Care facu con-ertu dracescu!
Negustori de bacania,
Ce-au venitu de-doi, trei ani,
Adi au case si mosia

Si tramitu la Vien'a bani!
Coaffiori cu nume mare,
Dar talente, vai-de omu!
Candu te tunde, fie-care
Te ciontesco ca p'unu pomu!
Croitori, croitorese,

De barbati si de femei,
Ce din stofele alese
La optu coti ti-fura trei!...
Juni onesti, plini de sfiela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in capitala,

In pasagiu ve asiediati
Ací e, precom dicu unii,
Mititelulu Bucurescii:
Carturarii si nebunii
In Pasagiu i intelnesci!
I. C. Fundescu.

Scrisorile lui Pacala câtra Tandala.

Frate de cruce!

Am totu auditu si de la unulu si de la altulu, ba inca am si cetitu din multe carti câ: „nimicu nu este nou pe sub sóre! câ: „tôte sunt numai vechituri si imbracate acusi intr'o forma, acusi in alta:“ si in fine câ: „nu este ideia, care sê nu fia espressa vre odata!“

Eu am si crediutu aceste si unde vinea vorba despre „ceva nou,“ eu totu de-una dîceamu, câ mica nu e nou.

Precum inse tôte sunt treacátorie, asié si convingerea mea — ca a multoru romani mari — a inceputu a perde din valóre. Credeamu si nu credeamu!

Asié candu audíamu si vedeamu cu ochii nedreptátile *fratiloru* magiari, cum voiescu sê ne despóie de cele mai sacre drepturi, — me superamu si dîceam in mine „asta totu-si e o nouitate, ce nu se mai aude nicairi in lume,“ — dar totusi nu mi se impariá asié de nou.

Séu candu vedeamu, câ unii Romani, cari odata erau fal'a natiunii, mai tardíu amutíra si taura, lucrandu pentru interesulu loru personalu, — atunci suspinamu si dîceamu, câ asta inca ar fi nóua, déca n'ar fi — vechia

Cu unu cuventu, tôte esperintiele mele din urma me silira a crede, câ nu este nimicu nou pe sub sóre.

Inse acum vedu câ m'am insielatu, vedu câ acele nu sunt adeverate, — sunt lucruri nóue!

Da, sunt idei nóue!

Ce? Tu dóra cugeti, câ facu alusiune la Giga, care a dísu in dieta mai adaunedi, câ: „cine voiesce mai multu, decátu câtu voiesce elu, — acel'a sê iésa din tíera!“ — Te insieli. Acea nu a fostu

nouetate. Unu deputatu din Transilvani'a alesu cu dóe voturi si unu redactoru, ou o fóia subventionata de straini — ca Giga, are datorinti'a sê face si sê dîca lucruri de acele.

Ce va fi dara acea nouitate? me vei intrebá si eu ti si spunu.

Acea nouitate

Dar nu sciu, me temu sê-ti descoperu.

Totu atát'a!

Acea nouitate e unica in felulu séu! Nu se póte asemená nici cu unu lucru, nici cu o ideia descoperita pana acuma!

Asculta numai si te mira!

Ai auditu, frate de cruce, câ din mult'a bunavointia si dragoste a ministeriului de culte apare in Buda o fóia romana pentru invetiatori, tradusa in limbagiu dualisticu, ce numai dlu traducatoriu luintielege, dar altu romanu nu.

Deputatii nostri s'au si rogatu frumosu de inaltulu ministeriu, sê nu ne mai fericéscu cu acestu daru; inse ministeriulu a dísu, câ elu no iubescu din adanculu animei sale, si nu póte sê nu ni deie si in viitoriu acésta fóia.

Apoi mai dîca cine va, câ nu sunt idei nóue. Au nu este ideia nóua de la guvernulu acea, ca sê ni deie cu sil'a daruri cari noi nu le ceremu, — si sê nu ni deie ceea ce ceremu?

De acuma sum convinsu, câ sunt multe lucruri si idei nóue, inse nu sunt descoperite, nu le cunóscumu!

Cátu mai curendu ti-voiu scrie — póte despre o alta ideia descoperita, si pana atunci remanu alu teu frate de cruce

P. Pacala.

Din tíer'a tocanariloru.

O dí dorita, de multu asceptata se ivl a supra nóstra in diu'a de 8. Fauru, a. c. ! O dí imbucuratória, plina de pleceri placute! O dí, in care cu respectu trebuie sê privimu la trecutu, infatiosiandu-se in animele nóstre presentulu, si venitorulu cu radiile spérantie, dimpreuna cu imitarea fantasmeloru imense nationale!

Dauna, câ nu am fostu pictoru, sê fu potutu fotografá pre cinstiíu tocanari, pre bravii anteluptatori ai romanismulu, cari sideau in giurulu mesei, in congregatiunea marcala tienuta in 8. Fauru, a. c. in fati'a presiedintiloru, câ-ci erau 3. — „Dolmanulu“ absentá.

Congregatiunca tocanósa s'a deschisu la 10.

óre a. m.; cuventulu de deschidóre fu rostitu in limb'a cea sonóra?!!!

Alu doilea presiedinte asisderea cuventá in limbagiulu seu veteranu, dechiarandu in numele coadunatiloru, parerea de reu, câ „Dolmanulu“ nu póte participá in adunare. Durere, durere din tôte szogelotyurile. —

Alu 3-a presiedinte, ca celu mai inocentu dintre toti, binecuventá membrii coadunati, éra si in limb'a cea sonóra, culta, si diplomatica?!!!

O! iubita trinitate a romanismulu! —

Dupa acestea se'ncepura pertraptárilé, totu s'a pertraptatu, si s'a pertraptatu, decisiunea in genere despre tôte a fostu: „örvendetes tudomásúl vétetik“ (placa-ve dara!) . . .

Presiedintii sub decursulu pertraptáriloru, nu

se potura unî in principii, dar 'acuma, catra fine totusi se'ntielegiu, cã-ci vorbira in trialismu, toti de odata.

Mai strigaramu cu totii inca unu „Éljen,“ si ne-amu luat catrafusele care in catro. —

Bucuri'a nãstra, cã potemu scapã dintre parietii sciintieloru, cã-ci tocmai trebuia sê ne gatimu la balulu care s'a arangiatu in aceea-si sêra in interesulu „olvaso egyletuluj.“ Ne gatiramu minunatu!

Erã sêr'a la 8 ore. Sal'a, destinata pentru jocu decorata minunatu! Lampelo si-reversau radiiele lucitorie, ca nescari stertiuri. — Banderiulu brunetiloru stã gata spre dispusetiune.

Accentele dulci a violinei ne electrisara picioarele, si erupsera intr'unu „ciardasiu.“ — Eu inse am pausatu, cã nu m'a cerutu nime la jocu; apoi nici nu sciu altu ceva sarî, decatu „turca si cimpoile. In tier'a nãstra civilisata ale nu se jãca. Cu multu e mai nobilu „lassú magyar.“ —

Ce facu stimatele dame? apoi ce sê si faca, decãtu sê jãce, si in conversare sê urmedie eroiloru dillei mai susu amintiti. Asié a si facutu: a jucatu pana deminãti'a, si a vorbitu multe frumãse, in limb'a nemesiloru diplomatici, pana ce s'a facutu d'alba diua.

Din contra noi intr'unu timpu, insufletiti de spiritulu timpului, sêu mai bine a vinului, pareã, cã suntemu urmatorii veteranului literaturii nãstre, marelui Eliade; ér' dupa ce a evaporatu spiritulu, castigatu in momintele acelea fericoite, amu fostu cu totii érași in statulu quo.

O! fratiloru tocanari! si stimate porumbrele! Candu ne vomu otielu si noi odata pepturile, cu firmitatea perseverantiei? candu va arde si in venele nãstre sacrulu focu alu romanismului? Dóra siohanu siohanita! pentru cã „Quo semel imbuta recens servabit, odorem testa diu.“ —

Sflederulu.

Anunciu.

Prin acést'a se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, cã cei 84 fl. v. a. — ce au romasu ca venitu curatu de la balulu romanescu din Temisior'a tienutu la anulu Domnului 1864. — de anu ver'a nu se afla mai multu la dlu V. Petrovicu „Scaice Nru 2.“ ci la dlu St. Adamu. (Si de ce nu in óresicareva institutu de pastrare spre fructificare? Unu cetitoriu.)

D. Scaiece din Temisior'a nu se afla inca indemnatu, a reintórce respectiviloru banii, ce i-a incassatu, pentru *faiertal'a, casina romana* infientianda. (N'aveti judecia?! Culeg.)

Banii incassati din Temisior'a pe sém'a monumentului pentru nemuritoriulu Buteanu, si acum sunt in manile dlui Scaiece. (De ce nu-i ceru respectivii indereptu? Unu cetitoriu.)

TANDA si MANDA.

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid, sê conferimu si noi pentru infintiarea unui teatru nationalu romanescu!

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru cã sum in contra acestei idei.

T. Din ce cauza?

M. Din caus'a aceea, cã mai antãiu avemu sê infintiãmu scóle poporale.

(Peste dõue dille Tanda éra-si se intelnescu cu Manda, si atunce infra urmatoriulu dialogu :)

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid sê contribuimu si noi pentru infintiarea scóloru poporale!

M. Eu nu sum de parerea ta.

T. Pentru ce?

M. Pentru cã noi avemu mai mare necesitate de o academiã de drepturi.

(Peste trei dille Tanda éra-si convine cu Manda, si atunce dinsic vorbescu aceste :)

T. Frate Mando!

M. Dóra éra-si ai ce-va propunere?

T. Am da, si speru, cã cu ocasiunea acést'a nici tu nu vei contradice.

M. Sê te audiu dara ce vrei?

T. Vreu sê te rogu sê subscrii si tu o suma óre-care pentru intemeierea unei academiã de drepturi.

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru cã eu nu me multiamescu cu academiã, ci dorescu universitate.

(Peste cinci dille éra-si convinu, si in urma rezultatulu este acél'a cã Manda nu subscrie nici pentru teatru, nici pentru scóle poporale, nici pentru academiã, nici pentru universitate. Fiat applicatio!)

Literariu.

Motto: Sutor ne ultra crepidam.

Tocmai acum a iesitu din — Werkstatulu dlui Scaice din Temisior'a unu opu nou noutiu, intitulatu „Memorandulu meu“ sêu „Votulu meu de neincredere celoru ce m'au publicatu prin „Gur'a Satului.“ Opulu acést'a merita tãta atentiunea, si în celu mai strinsu intielesu alu cuventului, potemu dice, cã e demnu maistorului seu, cã-ci dupa cum dice ném-tiulu: „Er schreibt ein stiefel z'amm.“ Manuscriptulu se pestrãza in spiritus, pe sém'a museului casinei romane infientiatu sê fia fãste.

Un'a invidieza pe alt'a.

1. *Servitorea.* Éta sunt cinci óre! Trebuie sê me scolu. Ce bine e de bucatarés'a, ea mai póte inca dormi o óra intréga!

2. *Bucatarés'a.* Siese óre! Ferice de tine féta de casa, tu mai poti inca dormi o óra!

3. *Fét'a de casa.* Éta trecura siepte óre! De ce nu-su si eu guvernanta, asiu mai poté inca dormi?!

4. *Gubernant'a.* Deja optu óre! Ah, sórte cruda, cum nu m'ai facutu pe mine o dómna!

5. *Dómna.* Nóue óre! Trebuie sê me scolu sê vedu ce face copilasiulu meu!

6. *Doic'a.* Diece óre! Ce-mi pasa! Voru dormi pana la miédia-di. Dómna nu va cutéza sê-mi dica nici o vorba rea, câ-ci scie bibe, câ atunci copilas ulu ei va deveni bolnavu. Nime n'are viétia, ca doic'a!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru Nr. 9.